

Pas a desnivell

La igualtat com a bandera

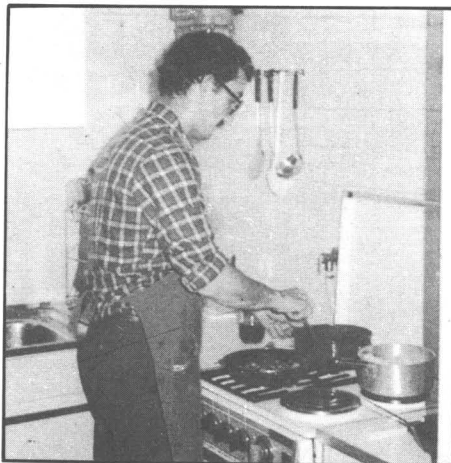
Els meus parents, els meus amics i els meus coneguts em guardaran de mentir: sempre he estat solidari amb el feminisme. Amb el pas del temps, la definició ha demanat progressivament explicacions complementàries, perquè entre una sufragista anglesa de principis de segle i la senyora Thatcher, primera ministra de sa majestat britànica, hi ha un llarg camí que s'ha recorregut relativament de pressa.

Ara ja és qüestió de fer un principi de balanç per veure com anem i, sobretot, s'hi registren pèrdues o, en el millor dels casos, uns beneficis que no justifiquen la inversió. El negoci ho demana i trobo que hem de fer tot el que calgui perquè no sigui un mal negoci, en els millors sentits de l'expressió.

La dona ha pogut demostrar amb escreix la seva capacitat en tots els camps de l'activitat humana, una cosa d'una lògica aclaparadora, d'aquelles que tenen un pes propi que només nequen els imbecils o els interessats en mantenir una moma que el sexe masculí ha defensat heroicament durant segles. Ens n'hem de fer càrrec, ja que les regalies solen ésser defensades a peu i a cavall.

Amb el propòsit d'aconseguir una imparcialitat ben neta —ho considero indispensable—, hem de convenir que la dona no tan sols ha deixat fora de combat l'exclusiva de les preteses virtuts masculines, sinó que ha demostrat que pot igualar perfectament els defectes. Quan assoleix el poder, a casa, a les empreses o als països, continua els vells tics de la humanitat en general i, en definitiva, podríem dir que ha pujat amb tota justícia al carro, però que ara no sabem ben bé qui l'estira. A vegades sembla que se'ns hagi encallat pel pedregar. I això sí que és cosa de tots.

La lluita per arribar al punt equitatiu ha passat per etapes molt curioses. Començà, més o menys, amb l'exigència del vot, va prosseguir reclamant que, en el treball, la dona no fos víctima de discriminacions escandaloses i, a poc a poc però d'una manera imparable, es van posar a debat els problemes de la llar i de la família. S'inicià una fase en la qual l'home no es va veure amb cor d'oposar-se a la seva participació en les feines domèstiques, almenys en els països més avançats. Aquí no tant, perquè és cosa sabuda que portem un retard històric amb frenada permanent.

Però les pel·lícules que ens arribaven de fora, amb la seducció d'uns nivells de vida superiors, mostraven uns acords entre la parella que aquí eren motiu d'estupefacció (o de rialletes escarnades): quan un dels dos rentava els plats, l'altre els eixugava, i el marit també duia uns devantals de cuina amb detalls de concessió a la coqueteria. Paraven i desaparaven taula per torns, ara l'un, ara l'altre, se suposava que d'acord amb un reglament preestablert. S'observava que més aviat hi havia pocs plats i poca taula, perquè marit i muller treballaven i tot al més feien un àpat de conjunt al dia, ja que cadascun d'ells feia les menjades de recurs a tocar del seu taller o de la seva oficina. Al vespre, tornaven a casa de malhumor, carregats amb bosses de supermercat, plenes de productes congelats o de llauana i omplien la nevera. Els masclistes nacionals ho aprofitaven per a fer comentaris mordaces, però els brillaven els ulls perquè els protagonistes del film, ell i ella, tenien cotxe propi per separat i una independència d'horaris casolans que —ara ja es pot dir— tothom estima. Després, han anat venint les màquines de fer-ho tot i el canvi de costums es fa més aparent cada vegada. La casa és o

serà d'aquí a no res un simple dormitori, en el cas que la crisi econòmica no ens tregui definitivament la son. Al Japó hi ha uns hotels on, en comptes d'habitacions, tenen una mena de ninxols en prestatgeries per a encabir-hi, estirada i suposo que quieta, una persona per número. Diuen que la idea ha tingut un gran èxit i que les empreses d'aquesta mena es prodiguen i no donen l'abast. Serà aquesta la llar del futur? Que consti que no faig referència als cementiris.

A mi no m'agradaria, no em fa cap il·lusió. Trobo que potser calia haver-ho plantejat d'una altra manera, amb un canvi de tornes que a dreta llei em sembla inobjectable. No se m'acudeixen arguments per a contradir la proposta, posem per cas, que l'home fos l'encarregat de treure la pols, de canviar bolquers, d'anar a plaça i de conjuminar l'administració, tenir la roba a punt i vigilar la gastronomia. Bé, sí, se m'ocorre una objecció: seria un desastre. Però potser ens serviria d'escarment per a no engallar-nos. La part tradicionalment considerada forta (presumir no costa res) adquiriria així la necessària humilitat per a asseure'ns al voltant d'una taula —elles i nosaltres— per veure si ens en sortim. La convocatòria s'hauria de basar en el perill que l'empresa està a punt de plegar per falta de direcció tècnica i de mà d'obra especialitzada. Dit d'aquesta manera queda una mica cru, però em refereixo a la casa, a la llar. La persona, per molt que se les doni de racional, és un animal com els altres: necessita un cau, un refugi amb sostre i parets que guardin de la mullena i unes quantes eines per a viure. Com que algú ho ha de portar i el servei domèstic, feliçment o no, tendeix a desaparèixer, ens exposem a quedar a la intempèrie o en un prestatge d'aquells dels països d'Orient. En bona harmonia, si pot ésser, hauríem de començar a estudiar-ho. ● PERE CALDERS

proverbis,
dites i
frases fetes
DE LA
llengua
catalana

PROVERBIS, DITES I FRASES FETES DE LA LLENGUA CATALANA

per SEVER PERRAMON

Col·lecció LLENGUA VIVA-2

EDITORIAL MILLÀ · Sant Pau, 21 · BARCELONA